

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **V. Z. P. a. s.**, so sídlom v B.B.B. , proti odporcovi **A.G.**, bývajúcemu v H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu A. – S. P. , so sídlom v B., **o 1 142,90 € s príslušenstvom** , vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12 C 150/2008 , o dovolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. septembra 2010 sp. zn. 19 Co 239/2010, takto

rozhodol :

Dovolanie **odmieta.**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom proti odporcovi domáhala zaplataenia 34 431 Sk (1 142,90 €) titulom náhrady nákladov vynaložených na zdravotnú starostlivosť pri poškodení zdravia jej poistenca spôsobeného zavineným protiprávnym konaním odporcu.

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 18. marca 2009 č. k. 12 C 150/2008 – 47 návrh zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že odporcovi sa vráti súdny poplatok za odpor (podaný proti platobnému rozkazu vydanému 13. 12. 2007) vo výške 68,52 € prostredníctvom Daňového úradu Trenčín po právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že dňom 1. 7. 2005 , kedy došlo k zániku navrhovateľky a jej pretransformovaniu na akciovú spoločnosť, boli uhradené náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť pri porušení zdravia zavinením tretej osoby – odporcom vo výške 34 431 Sk (1 142,90 €) . Predmetom konania bolo posúdenie, či navrhovateľka má právny nárok na ich úhradu. Dospel k záveru, že

v prípade nákladov na zdravotnú starostlivosť poskytovanú v dôsledku zavineného protiprávneho konania, ktoré bolo navrhovateľkou vynaložené od 1. 7. 2005 do 31. 8. 2005 nie je daný právny základ na uplatňovanie regresu proti odporcovi podľa § 57 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len zákon č. 273/1994 Z. z.). Nie je to možné ani podľa § 420 Občianskeho zákonníka, pretože náklady navrhovateľky ako tretej osoby nemožno považovať za vecnú škodu a navrhovateľka vyplatením nákladov si splnila len svoje povinnosti zmluvným partnerom, teda nedošlo k porušeniu žiadneho predpisu a u navrhovateľky nedošlo k vzniku škody. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a súdnom poplatku podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 24. septembra 2009 sp. zn. 19 Co 140/2009 na odvolanie navrhovateľky rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke 1 142,90 € so 7 % úrokom z omeškania od 12. 5. 2006 do zaplatenia. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal. Nestotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého nie je uplatnený nárok dôvodný. Konštatoval, že pokiaľ sú splnené zákonné podmienky, má zdravotná poisťovňa voči tretím osobám nárok na náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ktoré vynaložila. Zdravotnej poisťovni, ktorá z titulu zdravotného poistenia uhradila náklady zdravotnej starostlivosti zdravotníckym zariadením za svojho poistenca, nepochybne vzniká majetková ujma, ktorá je odškodniteľná za splnenia stanovených predpokladov. Regresná náhrada, vyplývajúca z ustanovenia § 57 zákona č. 273/1994 Z. z. (ako aj z ustanovenia § 42 ods. 4 písm. a/ zákona č. 577/2004 Z. z.), je svojou povahou nárokom na náhradu škody. Spočíva v tom, že zdravotná poisťovňa uhradila náklady na liečenie svojho poistenca v príčinnej súvislosti s tým, že mu bolo zavineným protiprávnym konaním tretej osoby spôsobené poškodenie zdravia. Je potrebné vychádzať z toho, že povinnosť zdravotnej poisťovne zaplatiť svojmu zmluvnému zdravotníckemu zariadeniu náklady starostlivosti poskytnuté jej poistencovi, je plnením jej zákonnej povinnosti, ktorá existuje bez ohľadu na to, z akého dôvodu bola zdravotná starostlivosť jej poistencov poskytnutá, či išlo o liečenie následkov úrazu, či iného poškodenia zdravia spôsobeného zavineným protiprávnym konaním tretej osoby alebo následkov inej udalosti. Ustanovenie § 57 zákona č. 273/1994 Z. z., ktoré je vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody špeciálnou normou, zakladá zdravotnej poisťovni špecifické právo požadovať náhradu škody od tretích osôb za náklady

vynaložené za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ktoré vznikli v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči osobám zúčastneným na zdravotnom poistení. Na náhradu nákladov na zdravotnú starostlivosť, ktoré boli síce vynaložené zdravotnou poisťovňou na starostlivosť o jej poistenca, avšak neboli zapríčinené konaním tretej osoby v zmysle § 57 zákona č. 273/1994 Z. z. však zdravotná poisťovňa nárok nemá, lebo s takouto skutočnosťou zákon jej nárok voči tretím osobám nespája. Na jej regresnú náhradu je potom rozhodujúce, či zdravotná poisťovňa vynaložila náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, a či vynaložené náklady na liečenie jej poistenca boli v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním tretej osoby. Pokiaľ navrhovateľka náklady spojené s liečením jej poistenca uhradila (1. 7.2005 bola poukázaná platba celkom v sume 1 142,90 €) a zdravotná starostlivosť poistenca navrhovateľky bola poskytovaná v dôsledku protiprávneho zavineného konania odporcu, (ktoré skutočnosti účastníci nespochybňovali), je uplatnený nárok za použitia ustanovenia § 81 zákona č. 581/2004 Z. z. v celom rozsahu dôvodný. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie vedľajšieho účastníka uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 2 Cdo 343/2009 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že navrhovateľka (ako vyplýva z obsahu spisu) uhradila náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť svojho poistenca (D. D.) v dňoch 13. 6. 2005 – (144 Sk) a 1. 7. 2005 (34 431 Sk) . Návrhom sa domáhala, aby jej odporca ako zodpovedný za dopravnú nehodu zo 4. 4. 2005, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia jej poistenca so smrteľným následkom (trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín z 11. 4. 2006 sp. zn. 1 T 26/2006) zaplatil náklady poskytnutej zdravotnej starostlivosti v sume 34 431 Sk (suma 144 Sk uhradená bola). Rozhodujúcou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v prvom rade zaoberať, bola otázka vzniku nároku nákladov na zdravotnú starostlivosť. Ide o posúdenie, s ktorou právnou skutočnosťou je spojený vznik práva domáhať sa takto vynaložených nákladov. Dospel k záveru (totožnému so záverom zaujatým v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 70/2009), že je to deň zaplataenia úhrady poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti . Z takéhoto (správneho) záveru vychádzal aj súd prvého stupňa. Potom sa treba stotožniť s námietkou vedľajšieho účastníka, že vznik práva na náhradu nákladov vynaložených na zdravotnú starostlivosť nemôže byť daný dňom podania návrhu na súd (prípadne dňom protiprávnej udalosti) . Preto je dôvodná aj jeho námietka týkajúca sa riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, keď absentuje jeho jednoznačný záver o okamihu vzniku nároku na náhradu nákladov na zdravotnú starostlivosť, v dôsledku čoho je

konanie odvolacieho súdu postihnuté tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b / O. s. p.). Pokiaľ ide o samotný uplatnený nárok z citovaných ustanovení možno vyvodit' záver, že právo navrhovateľky uplatniť voči tretej osobe nárok na náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť , ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo v dôsledku protiprávneho konania (§ 57 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z.) jej zostalo zachované (§ 81 zákona č. 581/2004 Z. z.) od 1. 1. 2005 len do 30. 6. 2005 t. j. do zániku V. Z. P. a v období od 1. 7. 2005 do 1. 9. 2005 (účinnosti novely zákona č. 577/2004 Z. z. vykonanej zákonom č. 347/2005 Z. z.) žiadny právny predpis v dôsledku legislatívnej medzery neupravoval možnosť uplatnenia si takéhoto nároku. Z vyčíslenia nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť predložených navrhovateľkou (čl. 7) jednoznačne vyplýva, že poskytovateľom zdravotnej starostlivosti zaplatila za zdravotnú starostlivosť poskytnutú jej poistencovi návrhom uplatnenú sumu 1. 7. 2005 (suma zaplatená do 30. 6. 2005 – 144 Sk nebola predmetom daného konania), teda v čase, keď to právna úprava neumožňovala. Preto je nárok uplatnený navrhovateľkou nedôvodný. Konštatoval, že právo postihu (tzv. regresné právo) , ktorým je v danom prípade právo zdravotnej poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, je hmotnoprávnym nárokom zdravotnej starostlivosti voči osobám zodpovedajúcim za škodu, pričom túto škodu musela z iného právneho dôvodu (z dôvodu spôsobenia škody treťou osobou) uhradiť spôsobom upraveným v osobitných zákonoch a nie je preto právom na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka . Preto aj v tomto smere bolo právne posúdenie veci odvolacím súdom (v porovnaní so súdom prvého stupňa) nesprávne.

Krajský súd v Trenčíne (v poradí druhým) rozsudkom z 21. septembra 2010 sp. zn. 19 Co 239/2010 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 O. s. p.) potvrdil a odporcovi ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že na rozdiel od prvostupňového súdu považoval pre regresnú náhradu navrhovateľky za rozhodujúce, či zdravotná poisťovňa vynaložila náklady na poskytnutú zdravotnú starostlivosť a či vynaložené náklady na liečenie jej poistenca boli v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním tretej osoby. Pokiaľ navrhovateľka náklady spojené s liečením jej poistenca uhradila (1. 7. 2005) a zdravotná starostlivosť poistenca navrhovateľky bola poskytovaná v dôsledku protiprávneho zavineného konania odporcu, považoval uplatnený nárok za použitia ustanovenia § 81 zákona č. 581/2004 Z. z. za dôvodný. Vychádzajúce z názoru vysloveného najvyšším súdom , podľa ktorého je pre vznik nároku na

náhradu nákladov na zdravotnú starostlivosť rozhodujúci deň zaplattenia úhrady poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti t. j. v danom prípade deň 1. 7. 2005, je nárok uplatnený navrhovateľkou nedôvodný (§ 81 zákona č. 581/2004 Z. z.). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu (ako aj rozsudku okresného súdu) podala dovolanie navrhovateľka. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Namietala nesprávne právne posúdenie veci súdmi oboch nižších stupňov (§ 241 ods.2 písm. c/ O. s. p.) a odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) v dôsledku nesprávneho rozhodnutia súdov. Uviedla, že poskytovatelia zdravotnej starostlivosti spracúvajú a vykazujú výkony poskytnutej zdravotnej starostlivosti v zmysle odborného usmernenia MZ SR (OU 5381/2000) a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (MU 9/2006) elektronickou formou podľa určeného dátového rozhrania. Poskytovatelia po skončení kalendárneho mesiaca poisťovní vykážu a zašlú jednu faktúru s hromadnými dávkami poskytnutej zdravotnej starostlivosti za všetkých ošetrovaných poistencov poisťovne. Nemocnica s poliklinikou Trenčín zdravotnú starostlivosť poskytnutú všetkým poistencom navrhovateľky v mesiaci apríl 2005 (vrátane zdravotnej starostlivosti poskytnutej D. D. v sume 34 431 Sk) fakturovala jednou faktúrou č. 4-2005-0107 znejúcou na sumu 37 834 579,01 Sk a dňa 1. 7. 2005 bola uhradená iba posledná časť tejto faktúry (18 110 028, 01 Sk) , z ktorého dôvodu nepovažuje za správne zamietnutie ňou uplatneného nároku na zaplattenie sumy 34 431,Sk z uvedeného dôvodu (absencie právnej úpravy v období od 1. 7. 2005 do 31. 8. 2005).

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Vedľajší účastník považoval rozhodnutia súdov nižších stupňov za správne a dovolanie za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok , potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie prípustné a nepotvrdil ani rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 . Dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O. s. p, pretože odvolací sa neodklonil od právneho názoru vysloveného dovolacím súdom v uznesení, ktorým zrušil (prvý) rozsudok odvolacieho súdu z 24. septembra 2009.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či to už účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu) , ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený , d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Citované ustanovenie § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania

významný a ak konanie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ § 237 O. s. p. , možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Existenciu niektorej z vád uvedených v § 237 O. s. p. dovolací súd nezistil.

Z obsahu dovolania vyplýva, že navrhovateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav . O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (tak ako iná procesná vada) , samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovoľateľky boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku , ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nejde).

Pokiaľ navrhovateľka nesprávne právne posúdenie veci dáva aj do súvislosti s odňatím jej možnosti konať pred súdom , dovolací súd (okrem uvedeného zhora) zdôrazňuje , že § 237 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom) výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Ani nesprávnym právnym posúdením veci totiž súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť konať pred súdom (vid' uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie tohto súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 282/2006, 3 Cdo 174/2005, 4 Cdo 165/2003).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p. , ani z ustanovenia § 237 O. s. p. . Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá vo veci úspech nemala, pretože mu žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V B. 11. apríla 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta